

طوبی هاشمی

عضو هیئت رهبری انجمن حقوقدانان
و مسول بخش استدیو تلوزیون حقوق

«هشت مارچ؛ پیام قانون، عدالت و امید برای زنان و دختران افغانستان»

روز هشتم مارچ که به نام روز جهانی زن (International Women's Day) شناخته می‌شود، فرصتی ارزشمند برای بزرگداشت مقام، کرامت و مبارزات زنان در راه عدالت، برابری و حقوق انسانی است. این روز برای زنان و دختران افغانستان نه تنها یک مناسبت جهانی، بلکه یادآور سال‌ها استقامت، فداکاری و تلاش در راه حفظ عزت انسانی و حقوق مشروع آنان می‌باشد.

در نظام حقوقی افغانستان، حمایت از زنان و تأمین حقوق آنان در اسناد اساسی کشور مورد تأکید قرار گرفته است. بر بنیاد قانون اساسی افغانستان (Constitution of Afghanistan)، اصل برابری میان زن و مرد به رسمیت شناخته شده است.

در ماده ۲۲ قانون اساسی افغانستان (Article 22) آمده است: «هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است. اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و وجایب مساوی می‌باشند.» این ماده یکی از مهم‌ترین اصول حقوقی در حمایت از زنان به شمار می‌رود و تأکید می‌کند که هیچ فردی نباید به دلیل جنسیت از حقوق انسانی و شهروندی محروم گردد. همچنین در ماده ۴۴ قانون اساسی افغانستان (Article 44) دولت مکلف گردیده است تا برای انکشاف تعلیم و تربیه زنان برنامه‌های مؤثر را طرح و تطبیق نماید. این ماده نشان‌دهنده آن است که آموزش زنان نه تنها یک حق اساسی، بلکه یک ضرورت برای پیشرفت جامعه محسوب می‌شود. در کنار قانون اساسی، قانون دیگری نیز برای حمایت از زنان تصویب گردیده است که به نام قانون منع خشونت علیه زنان (Law on the Elimination of Violence against Women) شناخته می‌شود. هدف این قانون جلوگیری از انواع خشونت، حمایت از کرامت

انسانی زنان و تأمین عدالت برای قربانیان خشونت می‌باشد. بدون تردید، زنان افغانستان در طول تاریخ با شجاعت، صبر و فداکاری نقش بزرگی در حفظ بنیان خانواده، تربیه نسل‌ها و پیشرفت جامعه ایفا کرده‌اند. زن افغان تنها یک عضو جامعه نیست؛ بلکه ستون استواری است که آینده کشور بر شانه‌های استقامت و آگاهی او استوار می‌باشد. پیام هشتم مارچ برای زنان و دختران افغانستان، پیام امید، آگاهی و پایداری است. امید به فردایی که در آن عدالت، آموزش و فرصت‌های برابر برای همه فراهم باشد؛ آگاهی از حقوق قانونی و انسانی؛ و پایداری در مسیر ساختن جامعه‌ای که در آن کرامت انسان‌ها پاس داشته شود.

امروز بیش از هر زمان دیگر، افغانستان به دانش، توانایی و حضور فعال زنان نیاز دارد. زنانی که با قلم، اندیشه و اراده خویشتن می‌توانند چراغ آگاهی را در جامعه روشن نگه دارند و نسل‌های آینده را به سوی صلح، عدالت و پیشرفت رهنمون شوند.

در شرایط دشوار امروز نیز زنان افغان بار دیگر ثابت ساخته‌اند که روحیه امید و مقاومت در وجود آنان زنده است. دخترانی که با وجود محدودیت‌ها، در خانه‌ها به آموزش خویش ادامه می‌دهند و با مطالعه و یادگیری تلاش می‌کنند تا آینده خویش و جامعه خویش را بسازند، نمونه روشن از شجاعت و اراده‌اند. همچنان مادرانی که با صبر و استقامت خانواده‌های خود را در شرایط دشوار اقتصادی و اجتماعی مدیریت می‌کنند، معلمان زنانی که با امکانات محدود به آموزش کودکان ادامه می‌دهند، و زنانی که با کار و تلاش خویش چراغ امید را در دل جامعه روشن نگه داشته‌اند، همه نمادهای واقعی پایداری و فداکاری زن افغان می‌باشند.

این نمونه‌ها نشان می‌دهد که اگرچه شرایط ممکن است دشوار باشد، اما اراده زن افغان برای زندگی با عزت، آگاهی و پیشرفت هرگز خاموش نمی‌شود.

در پایان،

هشتم مارچ یادآور این حقیقت است که احترام به حقوق زنان نه تنها یک خواست اجتماعی، بلکه یک مسؤلیت حقوقی و اخلاقی برای ساختن جامعه‌ای عادلانه است. آینده روشن افغانستان در گرو حضور آگاهانه و عزتمندانه زنان و دختران آن می‌باشد.

هشت مارچ، روز امید، فداکاری و کرامت زنان افغانستان گرامی باد!